

LIVIU MOLDOVAN—

profesor, statistician și arhivist

VIÔREL GRAMA

La 17 iunie 1991 a trecut în neființă profesorul și arhivistul LIVIU MOLDOVAN, întemeietorul Filialei din Tîrgu Mureș și Arhivelor Statului. Născut la 8 mai 1908 în satul Teaca, și-a făcut studiile primare în localitatea natală, după care este elev al liceului german din Bistrița pe care-l absolvă cu solide cunoștințe de limbă germană. Urmează apoi Facultatea de Litere — limba română și istorie din Cluj, fiind repartizat după absolvire la Liceul din Jîmbolia și apoi la Timișoara. Între anii 1940—1944 este mobilizat ca sublocotenent în Armata Română, prilej cu care cunoaște viața fraților români din Basarabia.

Din anul 1945 se stabilește la Tîrgu Mureș, unde îndeplinește funcția de statistician și mai apoi șef al Oficiului de statistică al județului Mureș, pînă în anul 1952 cînd face parte dintre întemeietorii Serviciului regional al Arhivelor Statului Mureș. Nefiind membru al partidului comunist, deși avea cunoștințe temeinice de arhivistică și limbi străine: germană, maghiară, latină, franceză, nu a putut fi numit director al acestei instituții. În perioada 1960—1963, postul de director fiind vacant, este numit ca gerant, neavînd șansa nici de astă dată să fie numit ca director cu remunerația corespunzătoare — motivul fiind evident același — nu era membru a partidului comunist.

În perioada 1952—1972, cît a activat ca angajat, Liviu Moldovan a lucrat în calitate de arhivist întocmind peste 50 inventare ale unor fonduri ca: Scaunul Mureș, Comitatul Tîrnava etc., a fișat mai multe mii de documente scrise în limbile maghiară, latină și germană. De remarcat este și faptul că Liviu Moldovan s-a numărat printre puținii cunoscători ai limbii germane cu caractere gotice din Tîrgu Mureș și probabil din întreaga Transilvanie.

A scris numeroase studii de specialitate, abordînd cu egală competență profesională teme de istorie, statistică, lingvistică, drept, stare civilă și, nu în ultimul rînd, probleme de specialitate arhivistică. Dintre multiplele sale preocupări amintim în treacăt cîteva dintre cele peste 50 de studii: *Registrele confesionale de stare civilă din Transilvania* în „Revista Arhivelor”,

nr. 1/1958; *Documente privitoare la istoria cnejilor din Districtul Beiuşului în a doua jumătate a secolului al XVI-lea*, în „Revista Arhivelor”, nr. 2/1960 (material citat de acad. D. Prodan în *Iobăgia în Transilvania în secolul al XVI-lea; O evaluare a recoltei agricole de acum aproape două sute de ani*, în „Revista de statistică”, nr. 10/1967. A tradus din limba franceză fragmente din De Gerando despre românii din Transilvania, pe care le-a publicat în revista „Vatra” din Tîrgu Mureş.

După pensionarea sa în anul 1972 a continuat să lucreze cu jumătate de normă aproape 10 ani, iar după retragerea definitivă din activitate a continuat să cerceteze arhivele din Tîrgu Mureş foarte frecvent, pînă în luna mai 1991, cu numai cîteva săptămîni înainte de trecerea sa în nefiinţă.

Prin intermediul acestui modest medalion colegii de la Arhivele Statului din Tîrgu Mureş, cercetătorii, profesorii care l-au cunoscut aduc un fierbinte omagiu profesorului, statisticianului şi arhivistului LIVIU MOLDOVAN.

Dumnezeu să-l odihnească!